

Автор: Катя Капустіна, Zemliak.com

Підтримка тваринників України в умовах війни

Цю публікацію було створено за підтримки Швейцарії в рамках швейцарсько-української програми «Розвиток торгівлі з вищою доданою вартістю в органічному та молочному секторах України», що впроваджується Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) у партнерстві із SAFOSO AG (Швейцарія)

Щоб допомогти українським фермерам в умовах війни, держава та низка недержавних, міжнародних організацій надають посильну допомогу.

Ми зібрали основні напрямки підтримки українських тваринників у невеликий гід, у якому кожен може знайти та скористатися найбільш потрібною підтримкою.

Державна підтримка фермерів в умовах війни в Україні (програми)

- ✓ **Грант на переробне підприємство в рамках «Робота»**
Можна отримати грант на створення або розвиток переробного підприємства.

Так держава підтримує бізнес і допоможе створити нові робочі місця.

Сума гранту може складати до 8 млн грн, але за умови створення не менше 25 робочих місць. Отже, у молочних підприємств є великі шанси отримати фінансування на створення власних переробних цехів чи інших потужностей для переробки молока.

- ✓ **Тимчасове переміщення підприємств з постраждалих під час війни регіонів**

Українські підприємства, у тому числі молочні ферми, які знаходяться у зоні активних бойових дій, можуть отримати державну допомогу в переміщенні своїх потужностей до західних областей України.

Для підприємств, які подадуть заяву, будуть створені умови для забез-

печення безкоштовного переїзду до місця тимчасового переміщення.

Буде надана допомога в підборі відповідних площ для розміщення виробництва; переміщення та розселення персоналу; підборі працівників в місці дислокації після переїзду.

- ✓ **Компенсація за працевлаштування ВПО**

Компенсація роботодавцю витрат на оплату праці за кожному працевлаштовану особу з числа внутрішньо переміщених осіб, внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні, за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету.

Подати заяву на отримання компенсації може суб'єкт господарювання, який:

- Працевлаштував внутрішньо пере-

міщену особу із заробітною платою не менше мінімальної (6500 грн).

- Перебуває на обліку як платник єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
- Подав податкову звітність за 4 квартал 2021 або весь 2021 рік та не є не-прибутковою органі-зацією.

✓ **Грант на власну справу в рамках «Робота»**

На порталі Дія можна подати заяв-ку на отримання гранту від держави на розвиток нового бізнесу. Розмір гран-ту — від 50 тис. до 250 тис. грн.

Ці гроші дадуть змогу кожному, хто має бажання, навички та план запустити власну справу або розширити свій бізнес. За грантові кошти можна буде придбати обладнання, закупити сировину або оплатити оренду приміщення.

✓ **Кредитування підприємств за програмою «5-7-9%»**

Уряд надає можливість отримати кредит до 60 млн грн будь-якому українському підприємству під 0% на час воєнного стану за програмою «5-7-9%».

На реалізацію інвестиційного про-екту та на рефінансування заборгова-ності кредит надається щонайбільше на 5 років. Для фінансування оборот-ного капіталу — на 3 роки.

Розширено перелік інструментів, які дозволять банкам надавати креди-ти в рамках програми «5-7-9%» у разі нестачі забезпечення.

Експортно-кредитне агентство зможе страхувати кредити підприєм-ців-експортерів, що спрощує доступ до дешевого фінансування. Кредит зможе отримати будь-яка українська компанія, де кінцевими бенефіціарами з часткою понад 50% є українці.

✓ **Компенсація відсотків по кредитах**

Для того щоб забезпечити с/г това-ровиробників фінансовими ресурса-ми, Уряд наприкінці березня 2022 року ухвалив Постанову, за якою визначена для них фінансова державна підтримка виключно малих та середніх аграрних виробників з оборотом не більше 20 млн євро в рік, що є еквівалентом під-приємства, яке обробляє до 10 000 га.

Що передбачає така фінансова програма?

- Компенсація відсоткової ставки за залученими кредитами.
- Максимальна сума кредиту, на який поширюється компенсація відсот-

кової ставки, становить до 50 млн грн.

- Кредитування надається для здій-снення сільськогосподарської діяль-ності на період дії воєнного стану.
- Для отримання кредитування суб'єкт підприємництва також повинен бути с/г товаровиробником у значенні, наведеному в Законі України «Про державну підтримку сільського господарства України».
- Термін дії кредиту становить 6 мі-сяців.
- Встановлено максимальний роз-мір державної гарантії за порт-фельними кредитами до 80%.
- Заявникам необхідно звертатися до фінансової установи, де вони обслу-говувались.
- Для отримання кредитування суб'єкт підприємництва також повинен бути сільськогосподарським товаровиробником у значенні, на-веденому в Законі України «Про державну підтримку сільського господарства України».

✓ **Бронювання працівників в агро-сфері**

Враховуючи введення в Україні загальної мобілізації від початку повно-масштабного російського вторгнення, аграрії зіштовхнулися з проблемою дефіциту робочої сили.

Із метою вирішення цієї проблеми, КМУ прийняв постанову «Деякі пита-ння бронювання військовозобов'язаних в умовах правового режиму воєнного стану» від 03 березня 2022 р. №194.

Процедура бронювання виглядає наступним чином:

- Підприємство надсилає Мінагро власні пропозиції щодо бронюван-ня військовозобов'язаних. Слід зазначити, що 12 квітня Міна-гро на своєму сайті опублікувало інформацію, відповідно до якої при підготовці пропозицій слід врахо-вувати рішення Головнокомандува-ча ЗСУ щодо заборони бронювання військовозобов'язаних, які мають дефіцитні для Збройних Сил Укра-їни військово-облікові спеціаль-ності. Також Мінагро зауважило, що без належного обґрунтування виконання підприємством відпо-відних мобілізаційних завдань, а також необхідності відповідної кількості працівників, заявка роз-глядатися не буде.
- Мінагро подає пропозиції Мінеко-номіки.

- Мінекономіки видає наказ, а вій-ськовозобов'язаному видається витяг з наказу Мінекономіки. При цьому бронювання діє 6 місяців.

• *На практиці основною проблемою бронювання стали труднощі у підтвердженні трудових правовід-носин між роботодавцем та працівником.*

В Україні поширеним явищем є укладення цивільно-правових догово-рів (підряду, надання послуг тощо) за-мість трудових, з огляду на що органи влади займають позицію, за якою від-повідні особи не перебувають у трудо-вих правовідносинах з підприємством, а тому і «забронювати» відповідних осіб неможливо.

«Податкова» підтримка бізнесу в умовах війни

Зміни, що покликані підтримати економіку в умовах воєнного стану. 15 березня 2022 року Верховна Рада Укра-їни прийняла за основу та в цілому за-конопроект № 7137-д від 14.03.2022 р., який передбачає кардинальну податко-ву реформу на період воєнного стану.

✓ **Єдиний податок в 2% без ПДВ**

Рішення про надання на період з 1 квітня 2022 року до припинення/скасу-вання дії воєнного стану права на вико-ристання спрощеної системи оподат-кування бізнесу (ФОП та юридичним особам) з оборотом до 10 млрд грн.

Ставка єдиного податку для та-ких «спрощенців» становитиме 2% від обороту без ПДВ. Подавати звітність з ПДВ по операціям постачання това-рів, робіт та послуг, місце постачання яких розташоване на митній терито-рії України, не потрібно.

Звітність слід подавати щокварталу, але із вказівкою помісячного доходу. Нарховувати та сплачувати єдиний податок потрібно до 15 числа, наступ-ного за звітним місяцем.

✓ **Звільнення від сплати ЄСВ, штрафів, пені та перевірок по ЄСВ**

Для ФОП, осіб, що здійснюють не-залежну професійну діяльність, та для членів фермерських господарств є рішення про звільнення їх від сплати ЄСВ за себе.

31 березня 2022 року до припинен-ня/скасування воєнного стану, а також протягом 12 місяців після того, вказані особи мають право не нараховувати,

не обчислювати та не сплачувати єдиний внесок за себе незалежно від того, отримують вони дохід чи ні.

Платники єдиного податку (в т.ч. юридичні особи) мають право не сплачувати єдиний внесок за найманих працівників, призваних під час мобілізації на військову службу.

Протягом дії воєнного стану та протягом 3 місяців після його припинення/скасування платникам ЄСВ не нараховується пеня і до них не застосовуються штрафні санкції за несплату, неповну сплату або несвоєчасну сплату ЄСВ. Документальні перевірки правильності нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску в цей період не проводяться.

✓ **Звільнення від сплати єдиного податку платників 1 та 2 груп**

Такі платники матимуть право не сплачувати єдиний податок. Декларацію за період несплати податку не потрібно буде заповнювати. Відповідні норми також діятимуть з 1 квітня 2022 року до припинення/скасування воєнного стану.

✓ **Зменшення податків на пальне та товари для оборони**

На період дії воєнного стану операції при постачанні та ввезенні пального звільняються від оподаткування акцизним збором, а ставка ПДВ на такі операції зменшується до 7%.

Інша підтримка тваринництва в Україні

✓ **Нові логістичні рішення для виробників та переробників**

- Створено додаткові пункти пропуску на кордонах України з Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією для кормів, медикаментів, виробленої продукції та самих тварин
- Спрощено умови імпорту та транзиту продукції тваринництва через ЄС під час війни
- Створено онлайн-платформу для покращення логістичних маршрутів аграріїв в умовах воєнного стану Prodsafety.org

✓ **Полегшення роботи з дозвільними документами**

Дозволено експлуатацію сільгоспмашин без їх реєстрації на період воєнного стану. Так, трактори, самохідні шасі, самохідні с/г, дорожньо-бу-

дівельні та меліоративні машини, інші с/г машини та їх складові вітчизняного й іноземного виробництва на період воєнного стану в Україні можуть працювати в господарствах без реєстрації.

Необхідність такого кроку пов'язана із забезпеченням безперебійної роботи агропромислового комплексу та польових робіт у 2022 році.

Власники техніки будуть зобов'язані зареєструвати (перереєструвати) її протягом 90 днів після закінчення воєнного стану в Україні.

Раніше була передбачена реєстрація відповідно до Порядку відомчої реєстрації та зняття з обліку тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів, затвердженим постановою Кабміну від 08.07.2009 №694.

✓ **Розмінування полів та пасовищ**

Під егідою Мінагрополітики у співпраці з ДСНС і ЗСУ компанія Feodal запустила сервіс Military.feodal.online.

Такий сервіс спрямований на допомогу фермерам, чиї поля та пасовища постраждали в результаті воєнних дій.

Усе, що потрібно зробити, — це залишити заявку на сервісі і після цього команда саперів почне працювати над знешкодженням вибухонебезпечних об'єктів.

Недержавна та міжнародна підтримка агробізнесу

✓ **Допомога від уряду Швейцарії**

Швейцарське федеральне відомство з безпечності харчових продуктів та ветеринарії, консалтингова компанія SAFOSO AG та залучені організації — Dr. E. Graeub AG, LIVISTO, G. Leclerc Transport AG, Scienceindustries Switzerland, PostLogistics AG, Swiss veterinary association — організують гуманітарну допомогу для українських тваринників.

Ветеринарні препарати та кормові добавки для підтримки українського тваринництва та захисту здоров'я тварин уже надійшли на початку травня зі Швейцарії.

Гуманітарна допомога буде передана фермерам, чиї господарства постраждали через воєнні дії та російську окупацію після 24 лютого 2022 року.

✓ **Допомога #SaveUA**

Із перших днів повномасштабної війни в Україні команди Асоціації виробників молока (АВМ), Всеукраїнської аграрної ради (ВАР) та Асоціація «Свинарі України» (АСУ) збирають і доставляють до тваринницьких господарств гуманітарну ветеринарну допомогу в рамках діяльності міжнародного благодійного фонду #SaveUA, за погодженням Мінагро та за підтримки ДПСС.

✓ **Допомога Mercy Corps**

Наразі міжнародна гуманітарна організація Mercy Corps проводить анкетування фермерів з можливістю подальшої допомоги агробізнесу. Це потрібно, аби представники гуманітарної організації зрозуміли поточну ситуацію на агроринку, визначили за допомогою самих аграріїв-виробників їх проблеми і виклики, змогли розібратися в плануванні/стратегії розвитку бізнесу і, нарешті, визначити потреби.

Наразі представники організації збирають відповідну інформацію для повної картини розуміння як зробити український агробізнес стабільним/системним, визначити механізми та об'єми допомоги.

✓ **Допомога ООН (ФАО)**

Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО) розпочала новий проєкт підтримки українських аграріїв на суму 17 млн доларів.

Мета: допомогти українським фермерам зберегти очікуваний у липні-серпні урожай та забезпечити експорт найважливіших сільськогосподарських товарів на міжнародні ринки.

Проєкт фінансується Японією та реалізується спільно з Міністерством аграрної політики та продовольства України. Він націлений на відновлення потужностей для зберігання зерна та функціональності ланцюжків постачання від збирання врожаю до експорту, а також збереження виробничого потенціалу українських фермерів для забезпечення безперервності виробництва у майбутньому.

Проєкт надаватиме технічну підтримку уряду для створення альтернативних маршрутів експорту зерна та сприятиме швидкому нарощуванню технічного потенціалу лабораторії в Ізмаїлі, яка дозволить фермерам дотримуватись міжнародних стандартів, зокрема, здійснювати перевірку якості тваринної та харчової продукції на безпеку та сертифікацію.